

for tilstedelige obligatoriske Eksamensfordringer, det, man i den før citerede Kommissionsbetænkning henregnede til Varetagelse af Redernes og Assurandørernes Interesser, og som jo unægtelig paa andre Omraader, f. Eks. Rederibedrift, Handels-, Bank- og Assuranceverden, ganske overlades til det private Initiativ. Hertil kommer endnu Kravet om Udvikling af højere social Dannelse, endog repræsentative Evner, vel at mærke alt sammen obligatorisk. Disse sidste Fordringer har dog de foreliggende Lovforslag i ringe Grad taget Hensyn til.

Hvorvidt alt dette er tilstedeligt ifølge den øvrige Lovgivning, er jo en Sag, som Lovgiverne — eventuelt endog Domstolene — maa afgøre; jeg skal derfor slet ikke opholde mig derved. Jeg kan kun anføre, hvad Virkning dette — selvfølgelig kun efter mit Skøn, der dog er bygget paa en Aarrækkes Erfaring — kan ventes at faa paa Skibsfarten; og dennes Trivsel og Fremme turde dog vel være det principale Hensyn ved alle disse Overvejelser. Mit Standpunkt i denne Henseende har jeg tidligere fremsat ved forskellige givne Lejligheder.

Jeg skal imidlertid tillade mig først at genoptage Skitseringen af Sagens Udvikling gennem de seneste Aar. Det var forstaaeligt, at Ministeren, den Gang Marineministeren for at faa udredet al den Kritik, den kun godt en halv Snes Aar gamle Lov fremkaldte fra visse Sider, atter lod nedsætte en Kommission, som under 8. Marts 1907 afgav en Betænkning, hvoraf et Eksemplar vedlægges. Af 9 Medlemmer har 4, deriblandt undertegnede, i Hovedbilag C. nedlagt vore Anskuelser og mener at have underbygget dem tilpas solidt.

Alligevel var det af os fremsatte Lovudkast ikke upaavirket af vor Tilbøjelighed for at imødekomme den anden Parts Ønsker.

Denne Kommissions Arbejder medførte dog ikke nogen ny Lov. Jeg fik af Indenrigsministeriet, hvortil Navigationsvæsenet imidlertid var henlagt, Betænkningen til Udtalelse, hvilken jeg afgav i den i Afskrift som Bilag ligeledes hosfølgende Skrivelse af 7. November 1908 (463) tilligemed Udkast til nogle Ændringer i de bestaaende Love, sigtende til at afhjælpe de i Tidens Løb blottede formentlige Mangler. Umiddelbart derefter skiftedes dog atter Ministerium ved Sønæringens og Navigationsvæsenets Henlæggelse under det nyoprettede Ministerium for Handel og Søfart, og dermed kom Sagen i en ny Gænge. Atter nedsattes en Kommission eller, som det nu kaldtes, et Udvalg; forstaaeligt nok, idet den nye Administration selvfølgelig maatte have Vanskelighed med at finde sig til Rette i alle disse forskellige Krav og Anskuelser, der tilmed havde vist sig saa omskiftelige. Jeg skal blot minde om de ganske modsatte Standpunkter, som Flertallet af Rederne, visse faglige Foreninger, ja, selv flere Navigationsskoler til forskellige Tider har indtaget til adskillige af de omdebatterede Spørgsmaal.

Som man maaske allerede har faaet Indtryk af, betragter jeg Grundlaget for vor nuværende Eksamensordning som absolut det heldigste for vore Forhold. Det erkender jeg, selv om jeg derved udsættes for Beskyldning for at ville hemme Udviklingen. Min faste Overbevisning er, at den fremmes bedst ad den Vej. Om dette mit principale Standpunkt samlede der sig, havde jeg Indtrykket af, i Begyndelsen af Udvalgets Forhandlinger ikke saa faa Medlemmer; men paa et vist Tidspunkt faldt flere af dem fra. Da endvidere hele Tendensen tog en bestemt Retning, og der ikke laantes mine Modforestillinger Øre, ansaa jeg det for opørtunt at bøje mig for Omstændighederne og ikke ved Stejlhed muligvis forhale Fremme af en Sag, der den Gang syntes at være saa magtpaaliggende for mange. To andre Medlemmer og jeg indskrænkede os da til at tage visse Forbehold (Pag. 40 i Betænkningen af 2. Juni 1911) og derved fri os for i alt Fald en Del af Ansvaret for de mulige uheldige Følger af en eventuel Lov, der paa væsentlige Punkter ikke var Udtryk for vore principale Standpunkter. Ved vor Tilslutning til Mindretalsbetænkningen af 1907 har vi jo for øvrigt ret nøje angivet vore Anskuelser. Jeg erkender imidlertid nu, at et klart, af andre Hensyn upaavirket Standpunkt havde været at foretrække. Jeg finder derfor de Bemærkninger, der er faldet i Tinget desangaaende, vel begrundede. Det glæder mig, at denne Lejlighed byder sig til at understrege dette.

Under Henviisning til de allerede i Udvalget tagne Forbehold tør det være mig tilladt her at uddybe dem noget, og det kunde maaske bedst gøres ved nogenlunde at gruppere dem under de Bestemmelser, om hvilke der efter Rigsdagsforhandlingerne synes at være størst Dissens. I Betænkningen af 1907 findes for øvrigt de fleste af Stridsspørgsmaalene belyste. Jeg skal begynde med: